

10.000

προσωπογραφίες στο διαδίκτυο

Η Νεοελληνική Εικονιστική Προσωπογραφία είναι ένα ερευνητικό έργο ενταγμένο από το 2004 στην *Κοινωνία της Πληροφορίας* ως τμήμα του έργου *Πανδέκτης* του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Πρόκειται για μια **συλλογή προσωπογραφιών σε ψηφιακή μορφή**, των Ελλήνων που διακρίθηκαν από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως την εποχή μας (με εξαίρεση των ζώντων) σε όλους τους τομείς του βίου.

Σκοπός του έργου είναι η δημιουργία ενός όσο γίνεται πληρέστερου σώματος προσωπογραφιών, το οποίο μετά τις επεξεργασίες που θα προκύψουν, θα αποτελέσει μια ολοκληρωμένη πηγή / σειρά για τις νεοελληνικές σπουδές. Θα δίνει επίσης τη δυνατότητα προσεγγίσεων του ιστορικού φαινομένου με την «ιδιάζουσα διάσταση του βάθους που προσφέρει η εικαστική εμπειρία».

Οι ψηφιοποιημένες 10.000 εικόνες και η βάση δεδομένων που τις συνοδεύει **θα είναι διαθέσιμες δωρεάν στο διαδίκτυο (www.eie.gr) από το τέλος του 2006**. Οι προσωπογραφίες για τις οποίες το ΕΙΕ έχει τα δικαιώματα θα είναι διαθέσιμες σε **υψηλή ανάλυση** για να μπορούν οι χρήστες να τις αντιγράψουν. Αντίθετα οι προσωπογραφίες για τις οποίες το ΕΙΕ δεν έχει τα δικαιώματα θα διατίθενται σε χαμηλή ανάλυση για να μπορεί ο χρήστης να αξιοποιεί την πληροφορία και να ζητά αντίγραφο από το μουσείο, τη βιβλιοθήκη, τον φορέα, ή τον ιδιώτη που κατέχει το πρωτότυπο.

Σύντομο Ιστορικό και Στόχοι

Το πρόγραμμα άρχισε το 1961 με πρωτοβουλία του Κ. Θ. Δημαρά και συνεχίστηκε έως το 1978 με χαμηλούς ρυθμούς πλουτισμού [έφθασε μόνο τις 800 προσωπογραφίες]. Από το 1978 η διευθύντρια του ΙΝΕ/ΕΙΕ Λουκία Δρούλια ανέθεσε το πρόγραμμα στον ερευνητή Τριαντάφυλλο Ε. Σκληβαδίτη, και συνεργάστηκε πάντοτε για τον εμπλουτισμό του. Ως το 1998 το πρόγραμμα είχε φθάσει στην απόκτηση 6.500 προσωπογραφιών σε αρνητικό και θετικό δείγμα, τοποθετημένες σε ειδικά δελτία.

Ξυλογραφίες, χαλκογραφίες, ελαιογραφίες, λιθογραφίες, τοιχογραφίες, σκίτσα, φωτογραφίες, φωτογραφίζονταν και ταξινομούσαν σε δελτία και τοποθετούνταν σε ειδικά δελτιοθήκη. Στο δελτίο καταγράφονταν το όνομα του εικονιζόμενου, η τοποχρονολογία γέννησης και θανάτου, οι ιδιότητες και όσα άλλα στοιχεία κρίνονταν απαραίτητα ή υπήρχαν πρόχειρα στην πηγή που έδωσε την προσωπογραφία ή αντλήθηκαν από συναγωγές βιογραφιών. Ήδη έχουν ψηφιοποιηθεί οι 6.500 φωτογραφίες του προγράμματος και σε αυτές θα ενταχθούν 3.500 χιλιάδες κατευθείαν ψηφιοποιήσεις της τελευταίας διετίας ώστε ο τελικός αριθμός να φθάσει τις 10.000.

Μελλοντικός στόχος και εφόσον βρεθούν τα απαραίτητα κονδύλια, είναι να διπλασιαστούν ή να τριπλασιαστούν οι διαθέσιμες προσωπογραφίες, να συλλεγούν τα απαιτούμενα στοιχεία και να γίνουν και εσωτερικές επιμέρους επεξεργασίες: σχηματισμός διαγράμμάτων που θα δείχνουν τη σχέση των προσωπογραφιών προς τις αυθεντικές (εκ του φυσικού) για τα έργα πριν από την εύρεση της φωτογραφίας και τις συσχετίσεις των προσωπογραφιών. Ήδη η εργασία αυτή έχει προχωρήσει σε κάποια επιμέρους θέματα και έγινε προσπάθεια να μελετηθούν παραδειγματικά οι προσωπογραφίες του Αδαμαντίου Κοραή, ενώ ετοιμάζεται η συνθετική και υπομνηματισμένη ανατύπωση σε λεύκωμα των 300 λιθογραφημένων προσωπογραφιών, που δημοσιεύτηκαν στο *Εθνικό Ημερολόγιο* (Παρίσι, 1861-1871) του Μαρίνου Παπαδόπουλου-Βρετού.

Κ Ν Ε - Ε Ι Ε		ΑΡΧΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΩΝ	
ΘΕΜΑ	ΚΟΡΑΗΣ 'Αδαμάντιος	ΤΟΠΟΧΡΟΝ. ΓΕΝ.	Σμύρνη, 1748
		ΤΟΠΟΧΡΟΝ. ΘΑΝ.	Παρίσι, 1833
Α/Α	Είδηση..... Β.....	Αρ. ταξινόμησης	
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	Μαρίνος Παπαδόπουλος - Βρετός, 'Εθνικόν Ημερολόγιον, Γ' (1863), σ. 4		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Λιθογραφεία.....		
ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	πρότυπό-της ή λιθογραφία του Σμόλι		
ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ			
			
	ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ		

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Για κάθε προσωπογραφία υπάρχει **ψηφιοποιημένο το αναλυτικό δελτίο με τα στοιχεία για το εικονιζόμενο πρόσωπο**, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της προσωπογραφίας και τα στοιχεία για την πηγή της. Τα βιογραφικά στοιχεία μεταγράφονται / μεταφράζονται και στην **αγγλική γλώσσα**.

Η **αλφαβητική προσέγγιση** κατά το επώνυμο του εικονιζομένου είναι αυτονόητη. Υπάρχουν όμως και **άλλες δυνατότητες προσέγγισης** ανάλογα με την ιδιότητα, τις τοποχρονολογίες γέννησης και θανάτου, το είδος της προσωπογραφίας.

Στην οθόνη **εμφανίζονται όλες οι προσωπογραφίες του ίδιου προσώπου υπομνηματισμένες** για να γίνονται συγκριτικές προσεγγίσεις. Έτσι κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να αναγνωρίζει, να συγκρίνει, να επιλέγει ανάλογα με τις ανάγκες των ζητήσεών του: πιστότητα απεικόνισης, ηλικία, στάση, ευκρίνεια κ.λπ. Θα αναγνωρίζει επίσης, μεταγενέστερες απεικονίσεις ανάλογα με τις προτιμήσεις, τις επιδιώξεις και τις ιδεολογικές επιλογές κάθε εποχής, καθώς πριν από την εφεύρεση της φωτομηχανικής αναπαραγωγής οι προσωπογραφίες για να αναπαραχθούν χαράσσονταν εκ νέου με μικρότερη ή μεγαλύτερη διάθεση για αλληγάες, ωραιοποιήσεις, ερμηνείες και «αναγνώσεις» του εικονιζόμενου προσώπου.

Στην εποχή μας, μετά την επανάσταση της πληροφορικής, υπάρχουν νέοι δρόμοι «δημιουργικής παραποίησης» των εικόνων με τέτοια ποικιλία που ίσως θα είναι αδύνατο να τις παρακολουθήσουμε και γι' αυτό επικίνδυνο για την υπονόμευση του κριτηρίου της πιστότητας.

α/α	1411		
Επώνυμο	Κοραΐς		
Όνομα	Αδαμάντιος		
Πατρώνυμο		Ιδιότητα	Εκπρόσωπος Νεοελληνικού Διαφωτισμού
Τόπος Γέννησης	Σμύρνη	Ημερ/νια Γέννησης	1748
Τόπος Θανάτου	Παρίσι	Ημερ/νια Θανάτου	1833
Βιογραφικά στοιχεία			
Διδάσκαλος του γένους, πρωτεργάτης του νεοελληνικού διαφωτισμού, γιατρός και φιλόλογος.			

α/α ευρ.	5976	id	2414
Δημιουργός εικόνας		Πρόσωπο	Κοραΐς Αδαμάντιος
☐ Πρωτότυπο		Απεικόνιση	ελασγραφία
☒ Αναπαραγωγή		Πηγή εικονογράφ.	Ιακωβάτσος Βιβλιοθήκη, Ληζούρι
		Είδος δημιουργίας πρωτοτύπου	
Απεικόνιση Αναπαραγωγή	κλειστέ ελασγραφίας	Πηγή Αναπαραγωγής	Βιβλιοθήκη ΙΝΕΔΙΕ
Στοιχεία Πηγής Αναπαραγωγής	Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1983-1988		
Στοιχεία Αριθμησης πηγής Αναπαραγωγής	[τομ. 5, σ. 25		
Στοιχεία πηγής			
Στοιχεία αριθμησης πηγής			
Στοιχεία πηγής			
Βιβλιογραφικές Παραπομπές	Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό-- 1983-1988 [τομ. 5, σ. 24-26] Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια--Δρανδάκης Παύλος κ.χ. [τομ. 14, σ. 859-868]		
copyright	Ιακωβάτσος Βιβλιοθήκη, Ληζούρι		
Εικονιζόμενα πρόσωπα			
Παρατηρήσεις			

10.000
προσωπογραφίες
στο διαδίκτυο

**www.
eie.
gr**

**ΑΡΧΕΙΟ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΣ**

Υπεύθυνος:
Τριαντάφυλλος Ε. Σκληβενίτης,
Διευθυντής Ερευνών

Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών
Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

Βασ. Κωνσταντίνου 48
116 35 Αθήνα

T: 210 72 73 588, 210 72 73 556

F: 210 72 46 212

www.eie.gr
e-mail: kne@eie.gr

Πρόγραμμα: Κοινωνία της Πληροφορίας.
Έργο ΕΙΕ: "Πανδέκτης" (2004-2006)

Συγχρηματοδοτείται κατά 70% από την Ευρωπαϊκή Ένωση - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 30% από το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο της Δράσης 4.4.5 «ΕΡΜΗΣ», πρόγραμμα «Εβδομάδα Επιστήμης και Τεχνολογίας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» - Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 - 2006.

ΕΘΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΕΡΕΥΝΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

10.000 προσωπογραφίες στο διαδίκτυο

www.
eie.
gr